

YTTRANDE
G11 887/07
G11/07:150 ✓

2007-03-13

Göteborgs universitet
Studentavdelningen

Remiss: Förslag till ändrade regler för tillträde till högre utbildning och Förslag om ändring i högskolelagen

Utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden (UFN) vid Göteborgs Universitet vill framföra nedanstående synpunkter på rubricerade remiss.

Grundläggande behörighet

UFN *tillstyrker* att kraven för grundläggande behörighet för den som avslutat gymnasieskolan ändras i enlighet med det framlagda förslaget.

UFN *tillstyrker* att samlat betygsdokument från gymnasial vuxenutbildning tas bort som behörighetsgrundande dokument.

UFN *avstyrker* att den s.k. 25:4-regeln tas bort som möjlighet att uppfylla kraven för grundläggande behörighet. Huvudskälet för detta är att det inte visats att studenter antagna enligt denna regel klarar sig sämre i högskolan än andra studenter, trots att regeln funnits sedan slutet av 1970-talet. Innan ett sådant kunskapsunderlag föreligger finns inte anledning att ändra på regeln. Förslaget att sökande i stället ska prövas genom en bedömning av den reella kompetensen innebär också att en sökande måste genomgå en tidsödande prövning, samt en ytterligare ekonomisk och arbetsmässig belastning på högskolorna. I synnerhet mot bakgrund av att det i promemorian fastslås att de som idag får behörighet genom 25:4 regeln sannolikt kommer att uppfylla kraven på grundläggande behörighet i bedömningen av reell kompetens framstår denna ändring som omotiverad.

Urvalsgrunder och platsfördelning

UFN *avstyrker* att universitet och högskolor ska få bestämma urvalsgrunder för högst en tredjedel av platserna på en utbildning som vänder sig till nybörjare fr.o.m. antagningen till höstterminen 2008. Huvudskälet för detta är att mycket lite är känt om hur högskolorna nyttjar den femtedel av platserna som nyligen gjorts tillgänglig för lokalt beslutade urvalsgrunder, och innan andelen ökas bör detta undersökas.

UFN *tillstyrker* att urvalsgruppen för sökande med resultat på högskoleprovet i kombination med arbetslivserfarenhet tas bort.

Meritvärdering av meritkurser

UFN *avstyrker* införandet av ett system med meritkurser, därför att detta system kommer att få negativa effekter i tre viktiga avseenden: rättvisa, styreffekter och effektivitet.

Den föreslagna ordningen förutsätter att alla gymnasieskolor kan anordna samtliga meritkurser och att det finns tillräckligt utrymme för tillval av både merit- och behörighetsgivande kurser i samtliga gymnasieprogram. Så är dock inte fallet. I de yrkesförberedande programmen saknas detta utrymme. Dessutom måste tillräckligt många elever välja kurserna för att de ska kunna anordnas, samtidigt som det måste finnas tillräckligt med behöriga lärare. De lokala förutsättningarna kommer därför att vara avgörande för vilka kurser som finns att tillgå för att eleverna ska kunna tillgodoräkna sig meritpoäng.

Reglerna kommer också att missgynna elever som inte tidigt bestämmer sig för att studera på högskolan, och som därför inte satsar på att skaffa meritpoäng. Även de som inte bestämt sig för vad de skall studera på högskolan kommer att drabbas, eftersom de riskerar att satsa fel. Alla de som har gått ut gymnasieskolan före 2010 kommer givetvis också att missgynnas av förslaget.

Meritpoängen kommer att få förödande konsekvenser på gymnasiebetygens signal-effekt. Det räcker med ett godkänt resultat på meritkursen för att få extrapoäng, medan jämförelsetalet bestäms av antalet G, VG och MVG, i kombination med kursens poängtal. Detta betyder att 2,5 extrapoäng har samma effekt på jämförelsetalet som att höja betyget från G till VG (eller från VG till MVG) i hälften av gymnasiekurserna. Att välja meritkurser som ger 2,5 extrapoäng och genomföra dessa med ett G kräver förmåga att välja taktiskt, men knappast någon större ansträngning. Att istället höja jämförelsetalet 2,5 poäng genom att arbeta för höjda betyg kräver däremot en betydande studieinsats.

Eftersom meritpoängen har en så dramatisk effekt kommer säkerligen ett mycket stort antal elever att välja kurser i moderna språk, vilket i sin tur kommer att medföra betydande problem. Skolorna kommer inte att kunna rekrytera tillräckligt många behöriga lärare, med kvalitetsproblem som följd. Det kommer också att medföra att elever väljer bort kurser, exempelvis inom naturvetenskap, som de möjligen skulle ha större nytta av som förberedelse för de fortsatta högskolestudierna.

Aktuell forskning visar att jämförelsetalet med den nuvarande utformningen har mycket god förmåga att förutsäga resultat i högre utbildning. Studerande som har ett jämförelsetal som är 2,5 poäng högre än andra studerande presterar, exempelvis, i medeltal nästan 6 poäng (av maximalt 40) mer under det första läsåret på en civilingenjörsutbildning. Eftersom meritpoängen inte kommer att bidra till prognosförmågan kommer betygens förmåga att förutsäga studenternas resultat i högskolan att drastiskt försämrans om systemet införs.

Förslag om ändring i högskolelagen

UFN *tillstyrker* den föreslagna ändringen i högskolelagen.

Avslutning

Under våren 2006 beslutade riksdagen om ändringar av tillträdesreglerna, att träda i kraft 2010. Dessa regeländringar avsåg införande av ett system med meritkurser likartat det som föreslås i promemorian, införande av en särskild kvotgrupp för sökande med kompletterade betyg, och införande av ett system med områdesbehörigheter. Dessa regeländringar är på flera sätt problematiska, och i synnerhet som regeringen aviserat en ny gymnasieskola till 2009 framstår det som olämpligt att låta nya regler träda i kraft 2010. Istället för att införa ytterligare regeländringar bör de redan beslutade regeländringarna upphävas i ett nytt riksdagsbeslut.

För utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden

Mikael Alexandersson
Dekanus

Jan-Eric Gustafsson
Professor

Kopia
UFN
Dekanus
Prodekanus
Prefekter
KC
Arkiv

